

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **L. Ch. K.**, zast. advokátem Mgr. Markem Eichlerem, se sídlem S. K. Neumanna 2052, Varnsdorf, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. 4. 2021, č. j. 16 A 141/2020 – 46,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobce (dále „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 11. 2020, č. j. MV-152610-6/SO-2020, ve věci zrušení povolení k trvalému pobytu.

[2] Ministerstvo vnitra se stěžovatelem dne 7. 5. 2020 zahájilo správní řízení ve věci zrušení povolení k trvalému pobytu, a to na základě rozsudku Okresního soudu v Děčíně, č. j. 4T 98/2017, ze dne 29. 1. 2018, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 7 To 148/2018, ze dne 11. 10. 2018, jimiž byl stěžovatel pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin k úhrnnému odnětí svobody nepodmínečně v trvání 42 měsíců za spáchání zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy a přečinu krádeže; dle ministerstva proto byl dán důvod ke zrušení platnosti pobytového povolení dle § 77 odst. 1 písm. h) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců; stěžovateli byla stanovena lhůta k vycestování z České republiky 30 dnů od právní moci rozhodnutí, popř. do 30 dnů od propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Žalovaná neshledala v postupu ministerstva pochybení a jeho závěry potvrdila; dospěla k závěru, že

spisovým materiálem je prokázáno, že se stěžovatel dopustil dvou úmyslných trestných činů a jeho jednání je nutné považovat za závažné ohrožení zájmů České republiky.

[3] V žalobě stěžovatel namítal porušení § 3 správního řádu; žalovaná nedostatečně zjistila skutečný stav věci, rovněž porušila § 2 a § 36 odst. 3 správního řádu, § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců a § 174a téhož zákona. Konstatoval, že mu fakticky nebylo umožněno seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí; namítal, že pokud požádal o zastavení správního řízení, mělo být podle něj správnímu orgánu zřejmé, že buď nemá dostatečnou jazykovou znalost, aby pochopil, co po něm správní orgán chce, nebo že se s podklady pro vydání rozhodnutí seznámit chce. Vytýkal správnímu orgánu nedostatečné posouzení nepřiměřenosti dopadu vydaného rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců i čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. S odkazem na rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 Azs 181/2020 a 8 Azs 297/2019 uvedl, že žalovaná zcela bagatelizovala dopad vydaného rozhodnutí do jeho rodinného života, neboť se nezabývala dokazováním ohledně toho, jakým způsobem se výkon trestu odnětí svobody promítl do jeho vztahu s rodinou, do jaké míry došlo k narušení rodinných vazeb, jak často jej manželka navštěvuje a jak zvládá život bez něj; uvedl, že má na území České republiky vytvořeno veškeré zázemí, má zde manželku, se kterou bydlí ve společné domácnosti a pro kterou zrušení povolení trvalého pobytu má fatální důsledek. Odloučení manželů označil jako rozporné s čl. 8 Úmluvy. Namítl, že se správní orgány nijak nezabývaly čl. 9 odst. 3 směrnice Rady 2003/109/ES, o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajících rezidenty, podle kterého je nutné zkoumat ohrožení veřejného pořádku; v této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Azs 144/2020 a konstatoval, že správní orgány neposuzovaly jeho trestnou činnost a jeho úlohu v ní, podle které bylo možné posoudit i případnou nepřiměřenost vydaného rozhodnutí.

[4] **Krajský soud** neshledal žalobu důvodnou a zamítl ji. Vyhodnotil napadené rozhodnutí jako přezkoumatelné, vyhovující požadavkům § 68 odst. 3 správního řádu; současně konstatoval, že na straně žalované nezjistil ani žádné porušení zákona o pobytu cizinců; konstatoval především, že se žalovaná rovněž dostatečně zabývala přiměřeností dopadů vydaného rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců; správní orgán prvního stupně, jakož i žalovaná poukázaly na to, že k zásahu do rodinného života stěžovatele a jeho manželky dojde, tento zásah si ovšem stěžovatel přivodil sám svou trestnou činností, které se měl vyvarovat; zároveň správní orgány poukázaly na to, že stěžovatel v průběhu řízení neuvedl žádné mimořádné a ani závažné skutečnosti, které by znamenaly, že zrušením trvalého pobytu dojde k porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále „Úmluva“). Krajský soud konstatoval, že správní orgány při posouzení této otázky vycházely z četné judikatury, na kterou ve svých rozhodnutích odkázaly a postupovaly s ní v souladu. Krajský soud rovněž uvedl, že ačkoli správní orgán prvního stupně ve svém rozhodnutí výslovně neposuzoval, zda stěžovatel s ohledem na závažnost svého protiprávního jednání ohrožuje veřejný pořádek přímo ve smyslu čl. 9 odst. 3 směrnice 2003/109/ES, úvahy a odůvodnění rozhodnutí v dostačující míře naplňují požadavek individualizace řízení a samy o sobě představují v této konkrétní věci ekvivalent takového posouzení.

pokračování

[5] Krajský soud za nedůvodnou označil rovněž argumentaci stěžovatele ohledně porušení jeho práva dle § 36 odst. 3 správního řádu; ze správního spisu vyplývá, že správní orgán prvního stupně již v oznámení o zahájení řízení ze dne 30. 4. 2020 ve věci zrušení povolení k trvalému pobytu, které bylo stěžovateli doručeno dne 7. 5. 2020, jej poučil mimo jiné o tom, že má jako účastník řízení právo ve smyslu § 4 odst. 4, § 33 odst. 1, § 36 a § 38 správního řádu uplatňovat svá práva a oprávněné zájmy, tedy navrhopat důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí, vyjádřit v řízení své stanovisko, vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům pro rozhodnutí, nahlížet do spisu a požadovat, aby správní orgán pořídil kopie spisu nebo jeho části. Poté, co správní orgán prvního stupně nashromáždil podklady pro vydání rozhodnutí, zaslal stěžovateli vyrozumění ze dne 15. 5. 2020 o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu; to mu bylo doručeno dne 19. 5. 2020; stěžovatel byl současně ve vyrozumění vyzván, aby sdělil své stanovisko, zda má zájem o seznámení s podklady řízení, či nikoli, a zároveň, aby sdělil, zda je schopen komunikovat v českém jazyce. Stěžovatel reagoval na uvedené vyrozumění tak, že zaslal správnímu orgánu prvního stupně žádost o zastavení správního řízení, ve které žádal, aby toto řízení bylo pozastaveno; žádost odůvodnil tím, že se momentálně nachází ve Věznici Bělušice, kde vykonává trest odnětí svobody, který bude ukončen dne 31. 10. 2022, a proto se nemůže zúčastnit správním orgánem zahájeného řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu. Žádost byla stěžovatelem sepsána v českém jazyce a z žádosti nevyplývá, že by měl jakékoli potíže v tomto jazyce se správním orgánem prvního stupně komunikovat.

[6] V **kasací stížnosti** stěžovatel tvrdí, že krajský soud nedostatečně přezkoumal činnost správních orgánů, které nevycházely ze spolehlivě zjištěného stavu věci a zároveň sám soud zatížil své rozhodnutí nezákonností a nepřezkoumatelností; krajský soud se dostatečně nevypořádal s uplatněnými žalobními námitkami. Krajský soud, jakož i správní orgány si nesprávně vyložily sdělení stěžovatele, které zaslal správnímu orgánu. Stěžovatel v době, kdy mu bylo zasláno vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům, se nacházel ve výkonu trestu odnětí svobody, kdy ani nebyl právně zastoupen, navíc ani nebyl tak jazykově znalý, aby zvládl porozumět zmíněným zákonným ustanovením, které zmiňuje soud, proto požádal jednoho ze spoluvězňů, aby mu pomohl sepsat písemnost, aby správní orgán vyčkal do doby, kdy bude propuštěn, aby se mohl na řízení podílet. Ve výzvě k seznámení se s podklady správní orgán neuvedl, že má stěžovatel možnost, aby úřední osoba správního orgánu přijela se spisovým materiálem do věznice a umožnila mu si všechny podklady prohlédnout. Taktéž možnost zaslání kopie spisového materiálu ve výzvě zcela absentovala. Stěžovatel poukazuje na to, že je osobou práva neznalou, je cizí státní příslušník a jeho znalost českého jazyka je na špatné úrovni, aby byl schopen sepsat složitější podání. Podstatou písemnosti stěžovatele, které zaslal na výzvu k seznámení se s podklady, je zcela zřetelné vyjádření projevu vůle se správním řízením účastnit. Pokud byl správní orgán v pochybnostech, zda je možné písemnost považovat za projevení vůle, tak s ohledem na to, že stěžovatel je právně neznalý, tak měl správní orgán vycházet ze zásady v pochybnostech ve prospěch stěžovatele. Stěžovatel nemohl uvést, že se stará o občanku ČR, H. N., nar. X, kdy v současnosti zjistil, že je i biologickým otcem nezletilé; v současnosti má stěžovatel v plánu podat návrh na popření otcovství spolu s návrhem na určení otcovství. Tato podstatná skutečnost nemohla být správnímu orgánu sdělena a zohledněna při zkoumání nepřiměřenosti vydaného rozhodnutí, neboť stěžovatel se nemohl nikterak vyjádřit. Vzhledem k tomu, že správní orgány i soud danou žalobní

námítku posoudily opačně, tak došlo k porušení práva na spravedlivý proces, neboť byl stěžovatel na jeho právu zkrácen. Krajský soud dle stěžovatele taktéž zcela pominul žalobní námitku ohledně nevypořádání se s posouzením přiměřenosti dle § 174a zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel nesouhlasí s tím, že by správní orgány, resp. soud řádně zjistily a odůvodnily tuto námitku. Stěžovatel měl na území ČR povolení k trvalému pobytu již od roku 1997, v současnosti žije v ČR spolu se svou manželkou N. T. T. H., nar. X a taktéž se svojí biologickou dcerou H. N., nar. X, která je občankou ČR. Vzhledem k tomu, že manželka má povolení k trvalému pobytu a dcera má české občanství, tak zrušení povolení k trvalému pobytu stěžovateli bude mít fatální dopad do jejich života. Doba výkonu trestu nebyla tak dlouhá, aby zeslabila jejich vzájemné vztahy, ba naopak, po celou dobu manželka stěžovatele pravidelně navštěvovala, což správní orgány nikterak nezjišťovaly. Stěžovatel si je vědom toho, že uvedení biologické dcery je novou skutečností, avšak k ucelenému obrazu by NSS měl vědět i tuto zásadní informaci. Správní orgány spolu se soudem zcela pominuly skutečnost, že trest odnětí svobody, který byl stěžovateli uložen, tak byl „pouhých“ 42 měsíců, kdy se jedná o překročení půl roku nad zmiňované 3 roky při kterých je správní orgán povinen zahajovat řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu.

[7] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že ji považuje za nedůvodnou, odkázala na své rozhodnutí a navrhla kasační stížnost zamítnout.

[8] **Nejvyšší správní soud** po konstatování včasnosti kasační stížnosti, jakož i splnění ostatních podmínek řízení, přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu a z důvodů, které stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil, neshledal přitom vady, k nimž by byl povinen přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Nejvyšší správní soud především konstatuje, že kasační stížnost je mimořádný opravný prostředek proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví. Důvody kasační stížnosti se musejí vztahovat nikoli k napadenému správnímu rozhodnutí či jemu předcházejícímu řízení, ale k rozhodnutí soudu. Stěžovatel fakticky opakuje dílem námitky směřující k nedostatečně zjištěnému skutkovému stavu ze strany žalované, které uplatnil v žalobě a s nimiž se již vypořádal krajský soud, dílem pak uvádí tvrzení zcela nová, která v žalobě neuplatnil. Stěžovatel obecně tvrdí, že napadený rozsudek je nezákonný a nepřezkoumatelný, nicméně neuvádí, v čem při hodnocení skutkového stavu a právního posouzení krajský soud pochybil, resp. která ustanovení zákona o pobytu cizinců porušil. Nejvyššímu správnímu soudu nepřisluší vyvíjet vlastní aktivitu směrem ke zjištění, které ze žalobních námitek by mohly rovněž obstát jako důvody následné kasační stížnosti. Námitky, které stěžovatel v kasační stížnosti vznáší, se fakticky shodují s těmi, které uplatnil v žalobě.

[10] Skutečnost, že má stěžovatel nezletilou dceru, která s ním má sdílet společnou domácnost, uvedl stěžovatel poprvé až v kasační stížnosti. Vzhledem k tomu, že tuto skutečnost neuvedl ve správním řízení ani v žalobě a ani ji nezmínil při ústním jednání před krajským soudem, jedná se o nepřipustně uplatněné novum, k němuž nemůže Nejvyšší správní soud přihlížet (§ 109 odst. 5 s. ř. s.).

[11] Nejvyšší správní soud předně nepřisvědčil námitce nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Krajský soud se dostatečně vypořádal se všemi uplatněnými

pokračování

námitkami, včetně posouzení přiměřenosti rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Je pravdou, že krajský soud v odůvodnění polemizoval v intencích judikatury o tom, zda a v jakých případech se uvedené ustanovení aplikuje, nicméně zejména s odkazem na rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2020, č. j. 10 Azs 256/2019 – 39, který zdůraznil přímou aplikovatelnost čl. 8 Úmluvy, v konečném důsledku takové posouzení krajský soud provedl; stejně tak, jak vyplývá z odůvodnění rozhodnutí žalované, situaci stěžovatele dle § 174a zákona o pobytu cizinců posoudila; námitka nepřiměřenosti rozhodnutí byla vznesena až v odvolacím řízení, žalovaná se s ní vypořádala v tom rozsahu, jak byla přednesena, tj. ve vztahu k zásahu do soužití s manželkou, na který stěžovatel v odvolání poukazoval.

[12] Nejvyšší správní soud shodně s žalovanou, potažmo krajským soudem připouští, že v případě stěžovatele, který však je stále ve výkonu trestu odnětí svobody, v budoucnu dojde (může dojít) k zásahu do soukromého nebo rodinného života, tento zásah je však zcela legální, v souladu se zájmem na ochraně veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení zločinnosti a zájmem na ochraně práv a svobod druhých. Nelze pominout fakt, že stěžovatel se dopustil protiprávního společensky významně škodlivého jednání vědomě, nestal se např. obětí jednání či spiknutí jiných osob. Lze tak ospravedlnit závěr, že převážil veřejný zájem na ochraně před porušováním právních norem České republiky nad zájmem na ochraně rodinných vztahů. Stěžovatel rovněž v průběhu řízení neuvedl žádné mimořádné a závažné skutečnosti, které by znamenaly, že zrušením trvalého pobytu dojde k porušení čl. 8 Úmluvy. Manželka stěžovatele je státní příslušnice Vietnamské socialistické republiky, která podle cizineckého informačního systému pobývá na území České republiky na základě trvalého pobytu a její pobytové oprávnění se nijak neodvíjí od pobytového oprávnění stěžovatele. Právo na respektování soukromého a rodinného života nezakládá automaticky povinnost státu umožnit rodinný život na jeho území, přičemž v daném případě ze správního spisu nevyplývají žádné překážky realizace rodinného života v zemi původu stěžovatele. K tvrzeným fatálním důsledkům odloučení od manželky, je třeba podotknout, že k odloučení v určité formě dochází již v současné době, neboť se stěžovatel nachází, a to výhradně vlastní vinou, ve výkonu trestu odnětí svobody; důsledkem napadeného rozhodnutí není znemožnění kontaktu s manželkou.

[13] Jak správně konstatoval krajský soud, přiměřenost správního rozhodnutí mohla být přirozeně zkoumána jen ve vztahu k těm okolnostem, které v řízení vyšly najevo. Stěžovatel v průběhu správního řízení ani v průběhu řízení před soudem kromě skutečnosti, že má na území České republiky manželku a že jejich odloučení by bylo fatální, nesdělil žádné mimořádné skutečnosti, ze kterých by bylo možné dovodit nepřiměřenost vydaného rozhodnutí. Z aktuální judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že pokud cizinec ve správním řízení výslovně namítal nepřiměřenost zásahu do svého soukromého a rodinného života a porušení čl. 8 Úmluvy s ohledem na svou konkrétní rodinnou a osobní situaci, má se správní orgán zabývat otázkou, zda mohlo napadené rozhodnutí představovat nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince, a to bez ohledu na to, že zákon o pobytu cizinců v daném řízení posouzení přiměřenosti ve smyslu § 174a tohoto zákona nevyžadoval. Je však třeba zdůraznit, že aby byl správní orgán povinen se zabývat námitkou nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života, musí být tato námitka i dostatečně konkrétní ve vztahu ke specifické

situaci cizince (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2018, č. j. 5 Azs 46/2016 - 53, ze dne 24. 7. 2018, č. j. 5 Azs 102/2017 - 35 nebo ze dne 13. 12. 2018, č. j. 7 Azs 360/2018 - 39). V rozsudku ze dne 22. 1. 2020, č. j. 10 Azs 256/2019 - 39, Nejvyšší správní soud uvedl: „Článek 8 Úmluvy je samozřejmě přímo aplikovatelný a má přednost před zákonem. Avšak k jeho potenciální aktivaci musí cizinec v řízení, jako je to nyní, vznést konkrétní námitku nepřiměřenosti zásahu do soukromého či rodinného života. Teprve pak se správní orgán s touto námitkou musí vypořádat (srov. nedávno též rozsudek ze dne 23. 12. 2019, č. j. 10 Azs 262/2019 - 31, bod 15). V tomto případě je navíc třeba konstatovat, že čl. 8 Úmluvy může být použit jen za předpokladu, že konkrétně vyargumentovaná nepřiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého či rodinného života cizince není na první pohled nemyslitelná, tzn., že cizincem tvrzená nepřiměřenost dopadů rozhodnutí není jen zdánlivá či zjevně nespadá pod ochranu čl. 8 Úmluvy. Proto ministerstvo ani žalovaná nemusejí nutně vypořádat všechny výtky nepřiměřenosti, rozhodně ne ty, které ani při vší představitelnosti nemohou aktivovat ochranu dle čl. 8 Úmluvy.“ Nejvyšší správní soud konstatuje, že závěry krajského soudu, který se s dostatečně podrobným hodnocením žalovaného stran posouzení přiměřenosti rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele, jakož i s hodnocením závažnosti jím spáchané protiprávní činnosti, ztotožnil, nikterak nevybočují z judikatury.

[14] Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou ani námitku stran nemožnosti seznámit se s podklady rozhodnutí. Účelem seznámení se s podklady rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu je dát účastníku řízení procesní prostor seznámit se s obsahem správního spisu v době, kdy mezi seznámením s podklady rozhodnutí a vydáním rozhodnutí již není správní spis o další důkazní prostředky doplňován, a zároveň umožnit účastníku řízení, aby ve fázi před vydáním rozhodnutí mohl uplatnit své výhrady vůči důkazům, resp. učinit procesní návrhy tak, aby rozhodnutí skutečně vycházelo ze spolehlivě zjištěného stavu věci (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2010, č. j. 8 Afs 21/2009 - 243).

[15] Vzhledem k tomu, že se stěžovatel výslovně nevzdal práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, bylo povinností správního orgánu dát mu možnost seznámit se s podklady rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Taková možnost byla stěžovateli jednoznačně dána, a to vyrozuměním o možnosti vyjádřit se k podkladům řízení doručeným mu dne 19. 5. 2020; na tuto písemnost reagoval žádostí o zastavení, resp. pozastavení řízení do skončení doby výkonu trestu z důvodu, že se nachází ve věznici a nemůže se účastnit řízení. Z obsahu samotné žádosti nikterak nevyplývalo, že se stěžovatel chce seznámit s obsahem správního spisu, nebo že zaslané písemnosti nerozumí, či že nemůže komunikovat se správním orgánem v českém jazyce pro nedostatečnou znalost tohoto jazyka.

[16] Nejvyšší správní soud nepomíjí skutečnost, že stěžovatel se po celou dobu správního řízení nacházel ve výkonu trestu odnětí svobody. Nicméně tato okolnost mu nijak nebránila v tom, aby správnímu orgánu k jeho dotazu sdělil, že se chce seznámit s podklady rozhodnutí. Nejvyšší správní soud se nedomnívá, že k prostému vyslovení souhlasu je třeba činit složitější podání; pokud stěžovatel nyní poukazuje na to, že je osobou práva neznalou, je cizí státní příslušník a jeho znalost českého jazyka je na špatné úrovni, aby byl schopen sepsat složitější podání, nelze pominout, že stěžovatel pobývá

pokračování

v ČR již od roku 1997, pobyt mu byl udělen za účelem podnikání, přičemž již v této souvislosti lze předpokládat alespoň orientační znalost českého jazyka, jakož i to, že obsahu výzvy porozuměl; v opačném případě stěžovateli nic nebránilo správnímu orgánu sdělit, že písemnosti neporozuměl a požádat o vysvětlení; ostatně, byl - li schopen, jak tvrdí nyní, vysvětlit spoluvězni, na co má reagovat žádostí o zastavení řízení, byl nepochybně s obsahem výzvy srozuměn.

[17] Nejvyšší správní soud podotýká, že stěžovateli již do věznice bylo doručeno oznámení o zahájení správního řízení, čímž mimo jiné správní orgán zcela jasně naznačil, že správní řízení lze vést i v případě, kdy se stěžovatel nachází ve věznici, a to při zachování veškerých procesních práv stěžovatele; v oznámení o zahájení řízení, které bylo stěžovateli řádně doručeno, byl rovněž srozumitelně poučen o tom, jakým způsobem může se správním orgánem komunikovat, může si zvolit zmocněnce, předkládat a navrhopvat důkazy, požádat o nahlédnutí do spisu, či pořízení kopie správního spisu, atd.

[18] Nejvyšší správní soud shodně s krajským soudem dospěl k závěru, že stěžovatel nebyl správním orgánem omezen v jeho právu seznámit se s podklady rozhodnutí a možnosti vyjádřit se k nim, jakož ani v tom, aby uplatnil v řízení skutečnosti, které tvrdí nyní. Nelze ani pominout, že v řízení o odvolání byl stěžovatel zastoupen právním zástupcem, který mohl do spisu nahlédnout a na podklady v něm následně reagovat případným doplněním odvolání. Nic takového však neučinil.

[19] Nejvyšší správní soud se v rozsudku ze dne 23. 3. 2020, č. j. 2 Azs 144/2020 - 33, mimo jiné zabýval posouzením, zda směrnice 2003/109/ES ukládá členským státům povinnost posuzovat v řízení o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu individuálně závažnost protiprávního jednání cizince ve vztahu k ohrožení veřejného pořádku, a konstatoval: „*Ustanovení § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců je v rozporu s čl. 9 odst. 3 směrnice 2003/109/ES, přičemž jsou dány podmínky k přímému účinku uvedeného ustanovení směrnice. Přímý účinek se přitom projeví tak, že správní orgán je povinen v řízení o zrušení platnosti cizincova povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců zabývat se vedle naplnění vnitrostátním právem stanovených kritérií kumulativně také posouzením toho, zda cizinec ohrožuje vzhledem k závažnosti protiprávních jednání, kterých se dopustil, veřejný pořádek (čl. 9 odst. 3 směrnice 2003/109/ES). Přistoupí-li správní orgán ke zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu, musí být z odůvodnění jeho rozhodnutí zřetelné, jakými úvahami se při hodnocení závažnosti protiprávních jednání cizince řídil a z jakého důvodu uzavřel, že cizinec ohrožuje veřejný pořádek. V žádném případě tedy nepostačí pouhý odkaz správního orgánu na pravomocný odsuzující rozsudek soudu České republiky, kterým byl cizinci za spáchání úmyslného trestného činu uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v délce přesahující 3 roky. S ohledem na přímý účinek čl. 9 odst. 3 směrnice 2003/109/ES je přitom zcela irrelevantní, zda zákonodárce implicitně považuje protiprávní jednání podřaditelné pod podmínky § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců za natolik závažná, že s nimi paušálně spojuje směrnici předvídané ohrožení veřejného pořádku.“ Žalovaný, potažmo krajský soud se zbývali individuálně veškerými aspekty trestné činnosti stěžovatele, přihlížely rovněž k jeho osobě, tedy jeho věc neposuzovali pouze paušálně s odkazem na spáchání trestného činu s délkou odnětí svobody 3 roky.*

[20] Nad rámec uvedeného soud doplňuje, že ani čl. 8 Úmluvy neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, respektive napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi. Při stanovení rozsahu povinností státu je v tomto směru vždy nutno zvážit okolnosti konkrétního případu (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 19. 2. 1996 ve věci *Gül proti Švýcarsku*, stížnost č. 23218/94); je třeba brát v úvahu mimo jiné i případné extraterritoriální účinky čl. 8 Úmluvy, tedy otázku, do jaké míry je cizinci znemožněn jeho rodinný, případně soukromý život v jeho zemi původu a do jaké míry je přijímající stát právě z tohoto důvodu povinen umožnit mu přenést si svůj rodinný, respektive soukromý život na jeho území. Stěžovatel neuvedl v odvolání a ani v žalobě nic, co by bránilo realizaci jeho rodinného života s manželkou, rovněž státní občankou Vietnamu, v zemi jejich původu, jejich přesídlení do Vietnamu rozhodně nebrání národnostní ani jazyková bariéra.

[21] Nejvyšší správní soud neshledal přípustně uplatněné kasační námitky důvodné, proto kasační stížnost dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl

[22] O nákladech řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovanému, jemuž by dle pravidla úspěchu náhrada nákladů řízení náležela, žádné náklady přesahující jeho běžnou správní činnost nevznikly, proto mu soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. května 2022

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu